

Proceedings

ครั้งที่
13th

Nouveau Economy for Human Security

เศรษฐกิจวิถีใหม่เพื่อความมั่นคงของมนุษย์
การประชุมวิชาการระดับชาติ

2 มีนาคม 2566

ร่วมกับ

Medicine

Water

Clothing

Energy

Plant-based Meat

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

Digital Leaderships of School Administrators as Perceived by Teachers under Trang Primary Educational Service Area Office 2

เยาวพา วลัยสัจจกุล¹ บุญเลิศ ธานีรัตน์² มณฑาทิพย์ แคนยุกต์^{*3} และ อัจฉรา ธรรมาภรณ์⁴
Yaowapa Wanliyajakul¹ Boonlert Taneerat² Montatip Kanyook^{*3} and
Achara Thummarpon⁴

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้¹

Graduate Student, Master of Education Program, Education Administration, Southern College of Technology¹

ดร. ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้²

Dr. Faculty member of Education Program in Educational Administration, Southern College of Technology²

อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สาขาวิชาวิชาชีพครู วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้^{*3}

Faculty Member of Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Southern College of Technology^{*3}

รองศาสตราจารย์ ดร., ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สาขาวิชาวิชาชีพครู วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้⁴

Associate Professor Dr., Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Southern College of Technology⁴

*Corresponding author, e-mail: montatip_kanyook@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศผู้บริหาร และวิทยฐานะผู้บริหาร และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 จำนวน 284 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบพหุคูณโดยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ เพศ และวิทยฐานะของผู้บริหาร มีทัศนะต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะผู้บริหารควรมีหรือจัดเตรียมสื่อเครื่องมือที่ทันสมัย ควรสื่อสารให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี ควรคำนึงถึงความปลอดภัย กฎหมาย ระเบียบ และกติกา ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม และควรมีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล

Abstract

This study aimed to investigate digital leaderships of school administrators as perceived by teachers, to make comparisons of the digital leaderships as perceived by teachers in relevance to gender, degree of education, academic standing, work experience, school size, gender and academic standing of their administrator, and to examine problems as well as suggest solutions on the digital leaderships as perceived by teachers. The subjects were 284 teachers under Trang Primary Educational Service Area Office

2 obtained by using Krejcie and Morgan's table for determining sample size with the confidence of 95%, accompanied by stratified and simple random sampling. A five-point rating scale questionnaire was employed as the data collection instrument with the IOC ranging from 0.8 – 1 and the overall coefficient alpha of .984. The statistics used in the analysis were percentage, mean, standard deviation, One-way ANOVA, and LSD test.

The results revealed that 1) the perception of the overall and individually considered aspects of the digital leaderships were found at high levels. 2) The teachers with different degrees of education, academic standings, whose administrators of different genders and academic standings had no differences in the overall and individually aspects of their perceptions. Teachers with different genders had no differences in their overall perceptions. Considering individual aspects, there was a statistically significant difference in Digital Cooperation aspect at the .05 level. Teachers with different work experiences and school sizes had a statistically significant difference in their overall perceptions at the .01 level as well as a difference in the aspect of Digital Cooperation. And 3) Suggestions were made that school administrators should provide or prepare modern materials and equipment, ensure their clear communication to build confidence among school personnel in using technology, pay attention to safety, rules and regulations, provide and classroom equipment available for use as well as offer IT trainings.

Keyword: Digital Leadership

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันการพัฒนาของเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งส่งผลต่อการศึกษาในประเทศไทย ขณะนี้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามที่สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ได้จัดทำ แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2564 เพื่อตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ในการส่งเสริมและสนับสนุนประเทศ เข้าสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล ด้วยกลไก มาตรการ เครื่องมือ และการจัดสรร ทรัพยากร เพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัล อย่างสมบูรณ์ ภายใต้ความร่วมมือของพันธมิตร ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม วิชาการ ภาครัฐ และท้องถิ่น ในการดำเนินกิจกรรม แผนงาน โครงการอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีวิสัยทัศน์ “ยกระดับสู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัต บนฐานของสังคมที่มีความรู้ความเข้าใจและกำลังคนที่ปรับตัวและแสวงหาโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล” (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2560) และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 65 ให้มีการพัฒนา บุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำมีความจำเป็นอย่างมากเพราะเป็นยุคที่เทคโนโลยี มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ และทุกเวลา ดังนั้น จึงมีผลต่อการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการของโรงเรียน ที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียนที่ดี ย่อมมีผลทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงาน ผู้บริหารในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี การสื่อสาร และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการ เพื่อการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลจึงควรเป็นดังต่อไปนี้ 1) กำหนด วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีให้ชัดเจน 2) การบริหารจัดการเพื่อให้ครู บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และ เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษา ให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย ทั้งการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานในด้านต่าง ๆ ตลอดจน การให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา 4) การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ทุกคนของสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 5) ผู้บริหารต้องทำตนให้เป็น แบบอย่างที่ดี สามารถใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม 6) ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากร

ทุกคนนำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติงานได้ 7) จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีแก่ครู บุคลากร และนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีที่หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเรียนรู้เข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561)

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบและกระบวนการ การทำงาน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญ ในการทำงานในยุคดิจิทัล และ การศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ความสามารถ รวมทั้งประสบการณ์ของผู้บริหาร และครูในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหาร และประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ซึ่งในขณะนี้ เกิดวิกฤตการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ โควิด-19 ซึ่งเป็นการระบาดทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก รวมถึงแวดวงการศึกษา โรงเรียน และสถานศึกษาหลายแห่งต้องหยุดการจัดการเรียนการสอน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัส ในการจัดการเรียนการสอนของครูและการจัดกิจกรรม ภารกิจงานต่าง ๆ ในโรงเรียนนั้นจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแทบทั้งสิ้น ดังนั้นเพื่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะทางด้านดิจิทัล เพื่อให้รู้จักการปรับเปลี่ยนการศึกษาในสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจ และการวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสาร และประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดีย กระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรม การเรียนรู้ดิจิทัลโดยสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ส่งเสริมสมรรถนะครู และทักษะ การเรียนรู้ของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2 เพื่อผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของตนเองและใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการ ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรังเขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศ และวิทยฐานะผู้บริหาร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 2

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศ และวิทยฐานะผู้บริหาร

วิธีการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบ My-Office ของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ระบุรายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถาม คือ รายชื่อครู พร้อมทั้งแนบ QR Code และ URL ทำแบบสอบถามออนไลน์ ผ่านระบบ Google Form กำหนดระยะเวลาตอบแบบสอบถามภายใน 30 วัน

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากครู ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,254 คน จากโรงเรียน 134 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 284 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งค้นคว้าข้อมูล และพัฒนาแบบสอบถามขึ้นจากเอกสารทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำถามจะเป็นลักษณะให้เลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1993) แบ่งความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ โดยข้อคำถามเป็นลักษณะ ภาวะผู้นำดิจิทัล 4 ด้าน คือ 1) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) ด้านการรู้ดิจิทัล และ 4) ด้านการร่วมมือดิจิทัล โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับภาวะผู้นำดิจิทัล ดังนี้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับมากอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 ระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 ระดับน้อย และค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 ระดับน้อยอย่างยิ่ง (Best, 1997) และตอนที่ 3 แบบสอบถาม ปลายเปิด (Open-Ended Question) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะ ของครู

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งหมดมากกว่า 0.6 (IOC = 0.8-1) จากนั้นนำ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่มาใช้บริการที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย พร้อมกับตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายในด้วยการ วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.7 (Cronbach's Alpha = 0.98) จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) ซึ่งเป็นการหาค่าสถิติพื้นฐานโดยนำมา แจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอข้อมูลเป็น ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู เมื่อจำแนกตาม เพศ ภูมิภาคการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศผู้บริหาร และวิทยฐานะผู้บริหาร โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และ วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) นำเสนอในรูปของความเรียง

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถแสดงผลการวิจัยและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้ ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ทั้งหมด 284 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 225 คน (ร้อยละ 79.23) เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน ร้อยละ 20.77 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน ร้อยละ 70.42 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 84 คน ร้อยละ 29.58 มีตำแหน่ง/วิทยฐานะ เป็นครูผู้ช่วย/ครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 134 คน ร้อยละ 47.18 ครูชำนาญการ จำนวน 96 คน ร้อยละ 33.81 ครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 54 คน ร้อยละ 19.01 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 129 คน ร้อยละ 45.42 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 85 คน ร้อยละ 29.93 และ ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 70 คน ร้อยละ 24.65 เป็นครูจากโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 191 คน ร้อยละ 67.25 รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 71 คน ร้อยละ 25.00 และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ จำนวน 22 คน ร้อยละ 7.75 เพศผู้บริหารส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 179 คน ร้อยละ 63.03 เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน

ร้อยละ 37.97 วิทยฐานะผู้บริหาร มีวิทยฐานะ เป็นผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษขึ้นไปจำนวน 198 คน ร้อยละ 69.72 ผู้อำนวยการชำนาญการ จำนวน 86 คน ร้อยละ 30.28

ผลการศึกษาระดับนำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{x} = 4.39$) และด้านความรู้ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.39$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการร่วมมือดิจิทัล ($\bar{x} = 4.34$) ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.30$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีทัศนคติเชิงบวกต่อการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล ($\bar{x} = 4.48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางสื่อดิจิทัล และการสื่อสารเชิงบุคคลากรไปสู่การปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.34$)

2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการกำหนดความต้องการในอนาคตให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล ($\bar{x} = 4.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคทางเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.21$)

3) ด้านการรู้ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การใช้ดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ($\bar{x} = 4.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.31$)

4) ด้านการร่วมมือดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน ($\bar{x} = 4.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้เครื่องมือการทำงานร่วมกันที่สามารถใช้ได้จากทุกที่ เช่น Google Drive, One Drive, Dropbox, ที่เก็บข้อมูลบน Cloud ต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.15$)

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1) จำแนกตามเพศของครู โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการร่วมมือดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านความรู้ดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

2) จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3) จำแนกตามวิทยฐานะของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4) จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการร่วมมือดิจิทัลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการร่วมมือดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของครู โดยภาพรวม พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดแตกต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการร่วมมือดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการร่วมมือดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) จำแนกตามเพศผู้บริหารของครู โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

7) จำแนกตามวิทยฐานะผู้บริหารของครู โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู พบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการไม่เพียงพอ ระบบอินเทอร์เน็ตยังขาดความเสถียร ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด ให้ใช้สื่อดิจิทัลและเครื่องมือที่ทันสมัย ในการจัดการเรียนการสอน และควรจัดหาครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารควรส่งเสริมหรืออบรมด้านเทคโนโลยีให้แก่ครู ให้ความรู้

และควรกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในส่วนของผู้บริหารนั้น ควรมีพื้นฐานในการเข้าถึงระบบดิจิทัล พัฒนาตนเอง และพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ และควรมีการบริหารจัดการ การประเมินต่าง ๆ และมอบหมายงาน ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงานต่าง ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลที่สามารถแสดงถึง การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การรู้ดิจิทัล และการร่วมมือดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับ ชูติรัตน์ กาญจนธนะชัย (2562) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความร่วมมือ ความรู้ดิจิทัล วิสัยทัศน์ดิจิทัล และการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2563) ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการนิเทศและติดตามด้วยระบบดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนทบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัล นั้นเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความสามารถในการเข้าใจบริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้ และ บูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียนและโรงเรียนให้เหมาะสม

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู เป็นรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีทัศนคติเชิงบวกต่อการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันผู้บริหาร ใช้ช่องทางการสื่อสารดิจิทัล ซึ่งรวมถึงอีเมล โทรศัพท์ การประชุมทางวิดีโอ สิ่งพิมพ์ดิจิทัล หรือการส่งข้อความโต้ตอบ แบบทันที เพื่อเชื่อมต่อกับบุคลากรในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการกำหนด ความต้องการในอนาคตให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง ให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเทคโนโลยีรูปแบบใหม่มาใช้ ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาทำให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น และจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับภารกิจการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมกับการนำมาใช้บริหารจัดการศึกษา เพื่อใช้กำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ญัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3) ด้านการรู้ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การใช้ดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันผู้บริหารจะต้องเป็นผู้รู้กฎหมาย ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีอย่างรู้จริยธรรม รู้จักการปกป้องตนเอง บุคลากรในองค์กรและชุมชนต่อการรังแกทางดิจิทัล รู้จักมารยาททางโลกดิจิทัล เข้าใจถึงการรับรู้การบริหารจัดการความเสี่ยง ในโลกออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนที พัวสี (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็น ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการร่วมมือดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมการทำงานแบบร่วมมือ สนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ และ

สร้างมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร และสร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลอศักดิ์ ตามา (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศ และวิทยฐานะผู้บริหาร มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตามเพศของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนได้รับนโยบายและแนวทางในการดำเนินงาน และการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ และความรู้ที่เหมือน ๆ กัน ทำให้ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนของตนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัตติญา พรพทุมชัยกิจ (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ โยธธร พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสามารถสื่อสาร และมีวิสัยทัศน์ ให้ครูมีความเข้าใจตรงกัน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน และใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์กับการบริหารจัดการของผู้บริหาร จัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนที พัวสี (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตามวิทยฐานะของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถ และความรู้ ทางด้านเทคโนโลยีที่เป็นที่ยอมรับของครูผู้ช่วย/ครูไม่มีวิทยฐานะ ครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ สนลอย (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เป็นประจำ ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทศพล สุวรรณราช (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ ต่างกัน ในด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียนของครู ผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกัน โดยมีทัศนคติว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยรวมมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีภาวะผู้นำดิจิทัลโดยรวมมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัวนักเรียน ตามจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียนจากรัฐบาล ซึ่งการจัดสรรงบประมาณนี้ก็ส่งผลให้โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ได้รับงบประมาณจำนวนมาก ขณะเดียวกันสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กกว่า และมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่าจะได้ได้รับงบประมาณ น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขาดแคลนอุปกรณ์ เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำแนกตามขนาด

โรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศผู้บริหารของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน ได้รับนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ และความรู้จากสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักณา ใจดี (2562) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ การเปรียบเทียบ ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารตามเพศของผู้บริหาร พบว่า ทุกตัวแปรไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน

7) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู จำแนกตามวิทยฐานะผู้บริหารของครูผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองให้เกิดความยอมรับมากขึ้น ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักณา ใจดี (2562) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ การเปรียบเทียบ ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารตามวิทยฐานะของผู้บริหาร พบว่า ทุกตัวแปรไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน

3. ผลการตอบปัญหาและข้อเสนอแนะ ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล และด้านการร่วมมือดิจิทัล คือ ผู้บริหารควรมีหรือจัดเตรียมสื่อเครื่องมือที่ทันสมัย ควรสื่อสารให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี ควรคำนึงถึงความปลอดภัย กฎหมายระเบียบและกติกากฎหมายระเบียบที่ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม และควรมีการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุป

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบและกระบวนการ การทำงาน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญ ในการทำงานในยุคดิจิทัล และการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือ ความรู้ความสามารถ รวมทั้งประสบการณ์ของผู้บริหารและครูในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญ และมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหาร และประสิทธิผลของสถานศึกษา และจากผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{x} = 4.39$) และด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.39$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการร่วมมือดิจิทัล ($\bar{x} = 4.34$) ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.30$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ช่องทางการสื่อสารดิจิทัล ซึ่งรวมถึงอีเมล โทรศัพท์ การประชุมทางวิดีโอ สิ่งพิมพ์ดิจิทัล หรือการส่งข้อความโต้ตอบแบบทันที เพื่อเชื่อมต่อกับบุคลากรในองค์กร 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสนับสนุนบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล และการกำหนดความต้องการในอนาคตให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเทคโนโลยีรูปแบบใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาทำให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น และจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับภารกิจการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการนำมาใช้บริหารจัดการศึกษา 3) ด้านการรู้ดิจิทัลในปัจจุบันผู้บริหารจะต้องเป็นผู้รู้กฎหมายที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีอย่างรู้จริยธรรม รู้จักการปกป้องตนเอง บุคลากรในองค์กรและชุมชนต่อการรังแกทางดิจิทัล รู้จักมารยาททางโลกดิจิทัล เข้าใจถึงการรับความเสี่ยงในการบริหารจัดการความเสี่ยงในโลกออนไลน์ และ 4) ด้านการร่วมมือดิจิทัล ผู้บริหารต้องสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมการทำงานแบบร่วมมือ สนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิด และตัดสินใจ และสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรและสร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บริหาร

ยุคดิจิทัลควรสื่อสารให้ชัดเจนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี ควรคำนึงถึงความปลอดภัย กฎหมายระเบียบและกติกาดิจิทัล ควรมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม และควรมีการอบรม การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรัง เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารควรดำเนินงานต่าง ๆ ผ่านทางสื่อดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้น และควรเป็นแบบอย่างที่ดีที่ใช้สื่อดิจิทัลในการสื่อสาร อีกทั้งต้องสื่อสารให้ดีเพื่อจูงใจบุคลากรในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างตรงเป้าหมายที่วางไว้

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารควรใช้สื่อดิจิทัลในรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ ควรเผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ของโรงเรียน ควรเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ดิจิทัลไปสู่เป้าหมาย นโยบาย แผนงาน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมถึงควรวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียน

3. ด้านการรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรเข้าใจบริบทของเทคโนโลยีดิจิทัล ควรจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเข้าถึงข้อมูลโดยการสืบค้นแบบดิจิทัลและประเมินผลข้อมูลนั้นได้ และสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้

4. ด้านการร่วมมือดิจิทัล ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือดิจิทัลระหว่างองค์กร เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร และสนับสนุนบุคลากรในการเรียนรู้ ริเริ่ม และสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ให้ความสำคัญในการใช้เครื่องมือการทำงานร่วมกันที่สามารถใช้ได้จากทุกที่ทุกเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีผลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารในระดับอื่น ๆ ได้แก่ ผู้บริหารด้านนโยบายการศึกษา สังกัดต่าง ๆ ผู้บริหารองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเอกชน และผู้บริหารการศึกษานอกระบบ

3. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบหรือแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน

4. ควรศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตรัง เขต 2 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามกลุ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเพื่อนำผลมาพิจารณาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชลนที พัวสี. (2564). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. *ศึกษาวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*, 8(2), 105-125.

ชุตีรัตน์ กาญจนธนะชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ดุชนิพนธ์นิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, นครศรีธรรมราช.

ทศพล สุวรรณราช. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนทุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(3), 160.

ลัดนา ใจดี. (2562). *ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้, นครศรีธรรมราช.

- เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(37), 224-240.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัล. (2560). *แผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัล.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรรัตน์ รอดพัน. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(35), 115-120.
- อภิวิชญ์ สนลอย. (2565). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 90-101.
- Best, J. W. (1997). *Research in Education*. Boston MA. Allyn and Bacon.
- Kerdtip, C. (2006). *Development Model of Education Technology Leadership for School Administrators under the Office of Basic Education Commission in Southern Thailand* (Doctoral Dissertation). Thailand: Songkla University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1993). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago: Rand McNally.